

Országgyűlés Hivatala

Dokumentszám: T/12999

Dátum: 2016 NOV 21.

Törvényjavaslat

Kövér László,
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján „**2016. évi... törvény Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

Budapest, 2016. november 21.

Tisztelettel:

Szabó Tímea
Független országgyűlési képviselő

Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása

(2016. ... ..)

1. cikk

Az Alaptörvény 24. cikk (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az Alkotmánybíróság tizenegy tagból álló testület, amelynek hat tagját a köztársasági elnök nevezi ki, további öt tagját az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával választja meg. A köztársasági elnöknek három alkotmánybíró személyére a Magyar Tudományos Akadémia jogtudományi doktorai közül a Magyar Tudományos Akadémia jogtudománnyal foglalkozó osztálya, valamint három alkotmánybíró személyére a hivatásos bírák közül a Kúria teljes ülése tesz javaslatot. Az Országgyűlésnek az alkotmánybírák személyére a képviselőcsoportok egy-egy tagjából álló eseti bizottság az érintett szakmai és társadalmi szervezetekkel való egyeztetést követő tesz javaslatot. Az alkotmánybírák megbízási ideje tizenkét év. Az Alkotmánybíróság a saját tagjai közül három évre elnököt és helyettes elnököt választ. Az Alkotmánybíróság tagjai nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.”

2. cikk

Az Alaptörvény „ZÁRÓ ÉS VEGYES RENDELKEZÉSEK” része a következő 27. ponttal egészül ki:

„27. Az Alaptörvény hetedik módosításának hatályba lépésekor megszűnik annak a hivatalban levő alkotmánybírónak a megbízatása, akinek jelölését az országgyűlési bizottságnak csak a kormánypárti tagjai támogatták. Ha az alkotmánybíró megbízatása a jelen pont alapján szűnik meg, a megbízási idejének hátralevő részére, de legfeljebb huszonnégy hónapra az illetményére egyebekben változatlan feltételek mellett jogosult, feltéve, hogy ezen időszak alatt nem választják meg, illetve nevezik ki újból alkotmánybírónak.”

3. cikk

(1) Az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés e) pontjában az „az Alkotmánybíróság tagjait és elnökét,” szövegrész helyébe az „az Alkotmánybíróság öt tagját,” szöveg, 9. cikk (3) bekezdés k) pontjában az „a hivatásos bírakat” szövegrész helyébe a „az Alkotmánybíróság hat tagját, a hivatásos bírakat” szöveg lép.

(2) Hatályát veszti az Alaptörvény 37. cikk (4)-(5) bekezdése.

4. cikk

Az Alaptörvény jelen módosítása a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

INDOKOLÁS

Magyarország Alaptörvényének hetedik módosításáról szóló javaslatához

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Alkotmánybíróságot a jelenlegi kormánypartok a jelölési szabályok megváltoztatásával, a létszám megemelésével, az elnök parlament általi választásával, továbbá a hatáskörének korlátozásával a politika szolgálóleányává tették. Annak érdekében, hogy az Alkotmánybíróság betölthesse alkotmányvédelmi funkcióját, a jelen alaptörvény-módosítási javaslat visszaállítja az Alkotmánybíróság hatáskörének teljességét, többcsatornássá teszi az alkotmánybírák megbízatásának keletkezését, valamint megszünteti azon alkotmánybírák megbízatását, akiket a jelenlegi kormánypartok egyoldalúan, a korábbi jelölési szabályok felrúgásával választottak meg.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. cikkhez

Az Alkotmánybíróság létszámát a jelenleg kormányzó partok emelték 15 főre annak érdekében, hogy elsősorban hozzájuk lojális jogászokkal tölthessék fel a testületet. Az alkotmánybírákra nehezedő ügyteher az *actio popularis* megszűnésével és a befogadási eljárás bevezetésével ugyanakkor jelentősen csökkent, így nem indokolt a testület emelt létszámának fenntartása. Az Alaptörvény jelen módosítására irányuló javaslat ezért az olcsóbb állam megteremtésére irányuló célok elérésre érdekében az Alkotmánybíróság létszámának olyan csökkentésére tesz javaslatot, hogy álljon vissza a 2011 előtti testületi létszám.

A testület függetlenségének, sokszínűségének és kiegyensúlyozottságának biztosítása érdekében a jelen alaptörvény-módosítás az alkotmánybírói megbízatás elnyeréséhez többcsatornás rendszert állít fel.

Ennek keretében három alkotmánybíró a kiemelkedő elméleti tudással rendelkező jogászok közül az MTA feladatkörrel rendelkező osztálya, három alkotmánybíró pedig a Kúria teljes ülése a hivatásos bírák közül jelölhet. Az MTA osztálya, illetve a Kúria által jelölt alkotmánybírák esetében a megbízatás a köztársasági elnök általi kinevezéssel keletkezik, annak érdekében, hogy ezen szakmai javaslatok ne deformálódjanak a partok közötti, politikai megállapodásaikkal. A köztársasági elnök – a kinevezési hatáskörére irányadó általános szabályok szerint – a jelöltek kinevezését csak akkor tagadhatja meg, ha azok a törvényi feltételeknek nem felelnek meg, vagy kinevezésük az államszervezet demokratikus működését súlyosan veszélyeztetné. Az államfő ezen kinevezési jogkörének gyakorlása nem ellenjegyzéshez kötött.

A fennmaradó öt alkotmánybíró a jelölésére vonatkozó korábbi szabályok alkalmazásával, a képviselőcsoportok egy-egy tagjából álló bizottság javaslatára minősített többséggel választja meg az Országgyűlés. Ez a szabályozás 2010 előtt biztosítani volt képes még kétharmados többséggel rendelkező kormányok mellett is, hogy egyoldalúan ne választhassanak alkotmánybíró a kormánypartok. Az Országgyűlés megalapozottabb döntésének elősegítése érdekében a javaslat előírja a jelölés előtt az érintett szakmai és társadalmi szervezetekkel való egyeztetés kötelezettségét.

A politikától való nagyobb függetlenség biztosítása érdekében az alaptörvény-módosítás az Alkotmánybíróság elnöke megválasztásának jogát visszaadja a testületnek.

A 2. cikkhez

Az alaptörvény-módosítás a korábban egyoldalúan megválasztott alkotmánybírák megbízatását megszünteti annak érdekében, hogy új jelölési eljárással kiegyensúlyozott és politikailag elfogulatlan alkotmánybírák választására, illetve kinevezésére kerülhessen sor.

Az Európai Unió jogának való megfelelés érdekében – figyelemmel az Európai Bíróságnak a C-286/12. számú, a bírák kényszernyugdíjazásával összefüggő ügyben hozott döntésére – a javaslat azon alkotmánybírák számára, akiknek a megbízatása az alaptörvény-módosítás hatálybalépésével megszűnik, az illetményüket további legfeljebb két évig biztosítja.

A 3. cikkhez

Az Alkotmánybíróság elnökének megválasztását a jelen alaptörvény-módosítás a testület hatáskörébe utalja, így az Országgyűlés hatáskörei közül az erre való utalást törölni szükséges. A parlament és az államfő hatáskörei között ugyanakkor meg kell jeleníteni a javaslat szerinti választási, illetve kinevezési hatáskört.

Ahhoz, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányvédelmi feladatait teljes körűen el tudja látni, a jelen alaptörvény-módosítás az adótörvények és a költségvetési törvények vizsgálatára vonatkozó hatásköri korlátozást megszünteti.

A 4. cikkhez

Hatályba léptető rendelkezés